

Литература

1. Zadorozhniuk N. Analysis of global trends in the development of the IT field / N. Zadorozhniuk // Економічний форум. – Луцьк : ЛНТУ. – 2018. – № 1. – С. 35-38.
2. Самые перспективные университеты мира [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://infocity.az/2017/09>

УДК 330.341

Алла Касич

*д.е.н., проф., завідувач кафедри менеджменту,
Київського національного університету технологій та дизайну,
kasich.alla@gmail.com*

РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ УНІВЕРСИТЕТІВ ЯК ОСНОВА ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЇХ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

РАЗВИТИЕ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОГО ПОТЕНЦИАЛА УНИВЕРСИТЕТОВ КАК ОСНОВА ПОВЫШЕНИЕ УРОВНЯ ИХ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ

DEVELOPMENT OF UNIVERSITY ENTERPRISE POTENTIAL AS A BASIS FOR IMPROVING THEIR ECONOMIC SAFETY LEVEL

Анотація. Визначено складові підприємницького потенціалу університетів, розвиток яких дасть можливість підвищити рівень їх економічної безпеки через розвиток кадрового, фінансового потенціалу та матеріально-технічної бази. Узагальнено зарубіжний досвід визначення ефективності функціонування університетів у сучасних умовах. Сформовано цільові завдання розвитку підприємницького потенціалу університетів України.

Аннотация. Определены составляющие предпринимательского потенциала университетов, развитие которых даст возможность повысить уровень экономической безопасности университетов через развитие кадрового, финансового потенциала и их материально-технической базы. Обобщен зарубежный опыт определения эффективности функционирования университетов в современных условиях. Сформированы целевые задачи развития предпринимательского потенциала университетов Украины.

Annotation. The components of the entrepreneurial potential of universities are determined, the development of which will enable to increase the level of economic security of universities through the development of personnel, financial potential and their material and technical base. The foreign experience of determining the efficiency of universities functioning in modern conditions is generalized. The target tasks of development of entrepreneurial potential of Ukrainian universities have been formed.

В умовах інноваційно-орієнтованої економіки відбувається зміна функцій університетів, які окрім якісної підготовки фахівців повинні забезпечувати їх орієнтацію на ініціативність та креативність, а відтак, і самі повинні ставати центрами активізації підприємництва в широкому сенсі. Актуальність цього завдання загострюється також тим фактом, що держава зменшує фінансування освіти, а бізнес-середовище не збільшує, оскільки відсутні форми комерційної взаємодії між цими суб'єктами економіки. За таких умов стратегічно-значимим для університетів стає розвиток підприємницького потенціалу, який забезпечить розширення можливостей для фінансового забезпечення та їх більш активну участь у системі продукування інновацій, запитаних реальним сектором економіки.

Відповідно підприємницький потенціал університету слід розглядати як його здатність: по-перше, брати активну участь у формуванні та розвитку інноваційно-активних підприємницьких структур шляхом активізації наукових досліджень та їх комерціалізації;

по-друге, розвивати підприємницьку ініціативу та професійну здатність її реалізувати серед студентів.

Активізації науково-дослідницької роботи та перетворення її у реальне джерело доходів університетів та викладачів – це перший стратегічний напрям, який дасть можливість взаємозв'язок між освітою та підприємницьким сектором. Розвиток університетів слід

розглядати як складову розвитку загалом національної інноваційної системи, на чому наголошено в роботах [2, 3].

Провідні університети світу є лідерами у сфері наукових досліджень та серйозно ставляться до своїх обов'язків поширювати та оприлюднювати результати своєї академічної дослідницької діяльності через публікацію, навчання, конференції, консультування та іншу передачу знань й інформаційно-пропагандистську діяльність. Провідні університети або самостійно, або з допомогою національних науково-дослідних рад здійснюють моніторинг досконалості досліджень на їх відповідність світовим стандартам.

Результативність наукових досліджень визначається не лише доходами університету від комерціалізації, а й кількістю фірм започаткованих на основі інтелектуальної власності вчених університету. Важливе значення мають публікації викладачів й студентів та їх представлення в базах Scopus та Thomsons-Reuters.

Так, наприклад, в США система освіти вирізняється тісними зв'язками з великими корпораціями, малими фірмами, частина з яких породжена власне самими університетами. Провідні університети, зокрема, Масачусетський технологічний інститут, Каліфорнійський технологічний інститут та Стенфордський університет відомі своїм співробітництвом з підприємницьким середовищем. Революція управління в університетах в США розпочалась у 1983 році із впровадження стратегічних планів та складання довгострокових бюджетів. Результати на сьогодні вражають: річний операційний бюджет, наприклад, Єльського університету складає майже 3 млрд. дол. США, лівова частка якого забезпечується доходами від наукових досліджень. Інший приклад, це Мюнхенський технічний університет – єдиний ВНЗ за межами США, Великобританії та Японії, яке вийшло в 2016 р. в Топ-10 університетів світу. Президент університету основою успіху університету вважає глибокі зв'язки з промисловістю в Баварії. Вчені університету працюють в таких компаніях як BMW, Siemens и Lindner.

Основним критерієм ефективності функціонування університетів у сучасних умовах є оцінки випускників роботодавцями. Саме тому провідні університети орієнтуються на забезпечення працевлаштування своїх випускників, а отже підготовка фахівців з урахуванням вимог ринку праці пронизує всі основні сфери діяльності. Сучасний ринок праці має потребу в активних ентузіастах, професіоналах-універсалах та людях з креативним типом мислення. Відповідно, основними індикаторами якості вищої освіти в розвинених країнах стали такі критерії як працевлаштування за спеціальністю впродовж року після завершення університету (показник визначається в місяцях) та рівень заробітної плати випускників.

Вища освіта має багато переваг, окрім успіху на ринку праці. Тим не менше, студенти, їхні родини орієнтуються, перш за все, на економічну прибутковість, пов'язану із вкладенням часу та грошей. Відповідно здатність університетів забезпечити підготовку фахівців, зорієнтованих на розвиток власних ідей та ініціатив набуває все більшого значення. Для підвищення рівня працевлаштування студентів в університетах створюють центри кар'єри, які, в чому числі, забезпечують зворотній зв'язок з професійними асоціаціями роботодавців.

Тобто формула розвитку підприємницького потенціалу університету повинна базуватись на підвищенні конкурентоспроможності та підприємницької ініціативи викладача «плюс» конкурентоспроможність та ініціативність студента. Таким чином, університети у розвинених країнах є не просто освітніми закладами, а знаходяться на вістрі розвитку суспільства, науки, культури, а тому їх розвиток формує не лише, безпосередньо, їх безпеку, а й є основою економічної безпеки країни в цілому, на чому наголошено в роботі [1].

В контексті зазначеного стратегічні завдання з розвитку підприємницького потенціалу університетів України повинні стосуватись:

- по-перше, розвитку персоналу, його репутації, кваліфікації, ініціативності та здатності до застосування інноваційних підходів у професійній діяльності;

- по-друге, покращення матеріально-технічної бази – лише якісна матеріально-технічна база дасть змогу університету досягти передового досвіду у викладанні, дослідницькій роботі та підтримці світового іміджу в майбутньому;

- по-третє, розширення доходної бази, оскільки підтримка фінансової спроможності для університету означає спроможність продовжувати залучати і зберігати найкращий персонал, а також надавати науково-дослідницькі та навчальні матеріали, які відповідають позиціям провідних світових університетів.

Література

1. Касич А.О. Сутність та характеристики поняття «економічна безпека вищих навчальних закладів» / А.О. Касич // Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. – 2017. – №2(109). – С.22-28.
2. Касич А.О. Зміст та завдання державної інноваційно-інвестиційної політики України / Касич А.О. // Схід. – 2005. – № 6 (72). – С. 3–9.
3. Касич А.О. Conceptual provisions of development of Ukrainian national innovation system // Касич А., Вохозка М. // Науковий вісник Полісся. – 2017. – № 2 (10), Ч. 2. – С. 16-23.

УДК 330.367

Олена Криворучкіна

к. е. н., доцент кафедри економіки підприємств,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима
Гетьмана», kneusvetlana@ukr.net

Дарія Юшкова

студентка 5 курсу факультету економіки та управління
ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима
Гетьмана»,
riott.vaan@gmail.com

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ИННОВАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В СИСТЕМЕ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ

INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN THE HIGHER EDUCATION SYSTEM

Анотація. В роботі досліджено інноваційні технології навчання у системі вищої освіти, визначено необхідні компетенції студентів, а також напрямки їх формування. Розглянуто сучасні тенденції SMART-технології.

Аннотация. В работе исследованы инновационные технологии обучения в системе высшего образования, определены необходимые компетенции студентов, а также направления их формирования. Рассмотрены современные тенденции SMART-технологии.

Abstract. In this work the innovative technologies of teaching in the system of higher education are investigated, the necessary competences of students are determined, as well as the directions of their formation. Modern trends of SMART-technology are considered.

Сьогодні інноваційні методи навчання існують на противагу традиційному навчанню. Існування таких методів зумовлене реакцією системи освіти на перехід суспільства на більш високий ступінь свого розвитку, певним чином на зміну покликання освіти готувати не лише «людину, що пізнає», але і «людину, що діє». Також все більш значимою для університетів стає вимога бути не тільки більш динамічними і «гнучкими», але й більш відкритими системами, іншими словами активніше задіювати усі можливості задля позиціонування свого внеску в інноваційний процес і соціальний розвиток.

Варто зазначити, що для сучасного студента необхідно мати дещо інші компетенції, аніж ті, які були актуальні хоча б 10 років тому. Сьогодні студент має бути готовим до швидкого освоєння нових технологій, до самоосвіти, до пошуку необхідної інформації з усіх можливих джерел, вміти правильно застосовувати і поєднувати свої знання та навички на практиці, бути здатним до швидкої самоорганізації, працювати у колективах і творчо мислити. Також не можна ігнорувати необхідність розвитку компетенцій у сучасного молодого фахівця як в області лідерства, так і власне функціональних компетенцій, зокрема персональна ефективність, здатність впливати на обраний напрям бізнесу, несення відповідальності. Таким чином, освітні технології мають відповідати вимогам навчання фахівців своєї справи та враховувати усі зміни нашого сучасного середовища діяльності.